



## Ne me touchez pas

LAURA BACHMAN

### Op de huid



**Daphne de Roo**

Gezien op 09 januari 2023

Hallen Van Schaarbeek, Brussel

In 'Ne me touchez pas' spelen Laura Bachman en Marion Barbeau met de ruimte tussen aanraking en de afwezigheid daarvan. Ze laveren tussen verlangen naar fysiek contact en de afschuw van ongewenste aanrakingen. Beiden zijn geweldige dansers, maar hun acteerwerk laat soms wat te wensen over.

#### 15 JANUARI 2023

Aanzwellend geluid legt het publiek het zwijgen op, nog vóór de zaallichten doven. Even is er niets, dan verschijnt Marion Barbeau, prima ballerina bij Opéra de Paris, in het witte licht van een vierkante spot. Ze begint met minieme schouder- en heupbewegingen, zenuwtrekjes, die langzaam toenemen in intensiteit.

Dan gooit ze haar onderarmen in het spel, en vervolgens krabt ze verwoed aan haar hoofd en schouders, alsof ze aangevallen wordt door een zwerm beestjes. En zoals dat gaat: hoe meer Barbeau krabt, hoe erger de jeuk haar in zijn greep krijgt. Die drift, of bezetenheid, toont ze door te giechelen en rillen, en uiteindelijk ontstellend te lachen en te schokken. Tussen die aanvallen door trekt ze met bange ogen haar zwarte kleedje recht en strijkt ze de plooien glad.

Maakster Laura Bachman, die zelf een tijd danste voor Opéra de Paris en nadien onder meer voor Rosas, wilde met 'Ne me touchez pas' aanraking zichtbaar maken, én de afwezigheid ervan in onze samenleving tonen. Het doet een performance verwachten die vooral tactiel is, en waar een continue spanning heerst tussen aantrekken en afstoten.

De titel doet onvermijdelijk denken aan 'Noli me tangere', de uitroep van de pas opgestane Christus aan Maria Magdalena. Die drie woorden leverden de schilderkunst een waardevol motief op. Ze kunnen geïnterpreteerd worden als verbod — 'raak me niet aan' — maar ook als advies 'verlang er niet meer naar me aan te raken'. Hoewel de Bijbel niets prijsgeeft over hoe deze scène eruit moet hebben gezien, is de manier waarop ze afgebeeld wordt door de eeuwen heen zeer gelijkvormig: een zittende Maria Magdalena houdt haar handen uitgestrekt

en kijkt verlangend naar Christus, die staat en terugdeinst, maar ook terugkijkt.

Bij veel van de afbeeldingen wordt de spanning versterkt doordat de handen en voeten een andere richting uit wijzen: Christus' handen maken dan wel een afwerend gebaar, zijn rechtervoet is naar Maria gedraaid alsof hij op zijn schreden wel terugkeren. Of de handen zijn zo dicht bij elkaar geschilderd, dat je als kijker haast wilt blijven wachten tot ze elkaar toch eens zullen raken. Kortom, het is een thema dat in de schilder- en beeldhouwkunst al eeuwen een enorme spanning en tactiliteit oproept. En wat is beter dan een performance om de betekenisvelden van dit motief verder te verkennen?

De verwachte tactiliteit zit er vanaf het begin in bij 'Ne me touchez pas', al worden Bachmans plannen nog beter zichtbaar wanneer ze het podium betreedt en vlak achter Barbeau gaat staan. Ze spelen een bekend improvisatiespelletje: Bachmans blote armen vullen het lichaam van Barbeau aan. Maar al snel treiteren de nieuwe armen hun lichaam. De handen frunniken ongewenst en lijken Barbeau overal te kietelen, zelfs wanneer ze haar lichaam nog niet raken.

## **Een hoogtepunt is het moment waarop haar handen als onafhankelijke wezens over haar rug wandelen**

De livemuziek van Vincent Peirani versterkt de dynamiek op de juiste momenten. Bij elk crescendo van de — vervormde — accordeon slaat Barbeau zichzelf op de plaats waar ze een aanraking verwacht. Die klappen worden harder en harder, terwijl de handen van Bachman sneller over Barbeaus lichaam bewegen. Tot de vier armen plots samensmelten en perfect synchroon heen en weer wuiven, en zo ineens wél gestuurd lijken door één hoofd. Zelfs de bruuskere bewegingen die volgen, voeren de danseressen indrukwekkend unisono uit.

De choreografie is bij momenten uitdagend, bijvoorbeeld als Barbeau en Bachman als één onhandige rups over het podium stappen. Dat beiden uitblinken op technisch vlak, blijkt voortdurend. Maar hun acteerwerk, waar toch een groot deel van de voorstelling op steunt, overtuigt meestal niet. Vooral op de momenten dat de twee elkaar vinden, dat ze overeenkomen, boet de performance in aan kracht. Barbeau is geloofwaardig in haar onzekere, nerveuze scènes, maar haar gezichtsuitdrukking blijft even onwennig op momenten die eerder erotisch geladen horen te zijn. Dat juist die scènes baden in fel licht, helpt niet.

En waar de muziek de spanning aan het begin van de performance oppoekt, verhoogt hij later de clichéwaarde: op meer gezapige accordeontonen dansen Bachman en Barbeau een vrolijke caféwals, en als de twee overgaan naar een kalmer, intiemer moment waar ze elkaar uitkleden, heeft de begeleiding zelfs iets kneuterigs. Bij een latere scène waarin Barbeau en Bachman een gevecht uitbeelden, is de muziek wel uitdagend, maar overstemt hij de twee performers in intensiteit. Daardoor blijft een zweem van ongemakkelijkheid hangen.

De solo's verrassen wel weer. Een hoogtepunt is het moment waarop Bachman met haar rug naar het publiek staat, en haar handen — mede door de uitstekende belichting van Eric Soyer — als onafhankelijke wezens over haar rug

wandelen, denk Thing uit de recente Addams family-spinoff 'Wednesday'. Die autonome, tikkende en tastende vingers roepen een fysieke afkeer en vervreemding op, die me deed terugdenken aan het recente 'Monstrare/monere' van Milo Slayers.

'Ne me touchez pas' kent dus zeker een aantal hoogtepunten en inspirerende passages, maar kan niet opboksen tegen de groten die het motief eerder aanwendden. De dans is bij momenten uitdagend, interessant en treffend, maar door het ietwat onrijpe acteerwerk kabbelt de performance net iets te vaak om een overtuigend geheel te vormen.